

6. Lov om registreret partnerskab

6.1. Gældende ret

6.1.1. Betingelserne for at indgå registreret partnerskab

Efter § 2, stk. 1, i lov om registreret partnerskab gælder der som udgangspunkt de samme betingelser for indgåelse af registreret partnerskab som for indgåelse af ægteskab.

Efter stk. 2 kan registrering af partnerskab dog kun ske, hvis (1) en af parterne har bopæl her i landet og dansk statsborgerskab, eller (2) begge parter har haft bopæl her i landet i de sidste to år før registreringen.

Efter stk. 3 sidestilles statsborgerskab i Norge, Sverige eller Island med dansk statsborgerskab efter stk. 2, nr. 1. Justitsministeren kan endvidere bestemme, at statsborgerskab i et andet land med en lovgivning om registreret partnerskab, der svarer til den danske, ligeledes sidestilles med dansk statsborgerskab. Denne bestemmelse er udnyttet til at sidestille finsk og hollandsk statsborgerskab med dansk.

Kravet om bopæl antages at indebære, at den pågældende skal have domicil i Danmark. Ved domicil forstås i dansk ret den stat eller det territoriale område, som en person har bopæl eller ophold i, i den hensigt varigt at forblive der eller i det mindste uden hensigt til, at opholdet kun skal være midlertidigt.

For så vidt angår de personer, der er nævnt i § 2, stk. 2, nr. 2, er det dog forudsat i bemærkningerne til bestemmelsen, at der skal anlægges en mere restriktiv fortolkning af bopælsbegrebet, end hvad der gælder for nordiske statsborgere m.v., der i henhold til § 2, stk. 3, kan sidestilles med danske statsborgere. Baggrunden er, at de nordiske statsborgere m.v. må forventes at kunne få anerkendt et dansk registreret partnerskab efter en tilbagevenden til deres hjemland, mens dette som udgangspunkt ikke kan antages at gælde de personer, som § 2, stk. 2, nr. 2, tager sigte på.

I tilfælde, hvor det måtte give anledning til tvivl, om en person efter stk. 2, nr. 2, har bopæl her i landet, anlægges en samlet vurdering. Efter bemærkningerne til bestemmelsen skal der bl.a.

»... lægges vægt på retsgrundlaget for opholdet i Danmark, herunder om en opholdstilladelse er udstedt med henblik på midlertidigt eller varigt ophold, og om opholdstilladelsen er tidsbegrænset. Der må også lægges vægt på, om det i øvrigt kan antages, at personen har til hensigt varigt - eller i hvert fald for en længere periode - at forblive i Danmark. Det kan her indgå, om den pågældende har fast arbejde i Danmark eller på anden

måde har en mere varig, objektiv tilknytning til landet. Personer, der alene opholder sig i Danmark i en kortere, forud fastlagt periode (der dog overstiger to år, jf. den foreslåede bestemmelse), eller som i øvrigt må antages at ville forlade Danmark igen inden for nærmere fremtid, vil ikke have bopæl i Danmark i bestemmelsens forstand. En person, der søger opholdstilladelse i Danmark, f.eks. en asylansøger, vil heller ikke have bopæl her i landet, mens ansøgningen behandles. I kravet om bopæl i Danmark i de sidste to år ligger også, at opholdet har været uden væsentlige afbrydelser. Således vil f.eks. et længere ophold i udlandet inden for to års-perioden, hvad enten det er i hjemlandet eller i et andet land, indebære, at lovens betingelser ikke er opfyldt. Det vil derimod være uden betydning, om den pågældende i perioden har foretaget kortere ferierejser m.v. til udlandet.«

De gældende regler indebærer således f.eks., at to danske statsborgere, som har fast bopæl i Malmø, ikke kan indgå registreret partnerskab i Danmark. Endvidere kan f.eks. en britisk statsborger, der har boet i Danmark i 10 år, ikke indgå registreret partnerskab med en britisk statsborger med bopæl i Storbritannien. En dansk (eller nordisk eller hollandsk) statsborger med bopæl i Danmark kan derimod f.eks. indgå registreret partnerskab med en iransk statsborger bosat i Iran, og to iranske statsborgere, der har boet i Danmark i mere end to år, kan indgå registreret partnerskab med hinanden.

Reglerne om indgåelse af registreret partnerskab er senest ændret ved lov nr. 360 af 2. juni 1999, hvor adgangen til at indgå registreret partnerskab blev udvidet til bl.a. også at omfatte nordiske statsborgere med bopæl i Danmark. Før denne ændring var det en betingelse, at mindst en af parterne var dansk statsborger og havde bopæl i Danmark.

Enhedslisten stillede den 21. januar 2003 ved lovforslag L 129 om ændring af lov om registreret partnerskab forslag om helt at ophæve det eksisterende krav om statsborgerskab eller bopæl her i landet forud for registreringen.

Under førstebehandlingen af dette forslag den 18. marts 2003 tilkendegav justitsministeren, at Justitsministeriets arbejdsgruppe om regelforenklning ville overveje, om de gældende regler om krav om dansk statsborgerskab eller bopæl er unødigt restriktive.

Det følger af lovens § 2, stk. 1, at det alene er §§ 12, og 13, stk. 1, og stk. 2, 1. pkt., i ægteskabslovens kapitel 2 om prøvelse af ægteskabsbetingelser og vielse, der finder tilsvarende anvendelse på registrering af